

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Funkce písemných projevů, funkční styly a základní slohové útvary – obecné pojmy

- Funkce:**
- informativní – poskytnutí informací, které jsou předmětem daného písemného zpracování, aniž by s příjemcem obsahu bylo manipulováno, popř. na něho nějakým způsobem, kladným i záporným, bylo působeno
  - formativní – informace, které jsou předmětem dané písemné práce, jsou podávány za účelem ovlivnění příjemce obsahu, a to stran působení na příjemce tak, aby se utvrdil ve svém přístupu k předmětu zpracovávaného tématu, anebo svůj přístup k němu pozměnil
  - estetická – předávané informace působí na pocity a city příjemce obsahu, a to kladně i záporně, vyvolávají v něm emoce, prožitky

Funkční styly:

Prostěsdělovací (hovorový): uplatňován v každodenní běžné komunikaci, užíván v kontaktu s přáteli, známými, v běžné korespondenci apod.

Tento funkční styl plní především funkci informativní.

Jako slohové útvary se uplatňují zejména vypravování, popis, zpráva, oznámení, referát, soukromý a neformální dopis atd.

Publicistický:

styl všech veřejných sdělovacích prostředků (novin, televize, rozhlasu apod.)

Vedle funkce sdělovací plní zejména funkci formativní, agitační a přesvědčovací. Jedná se funkční styl, který je označován i jako styl žurnalistický.

Jako slohové útvary se uplatňují zejména recenze, kritika, fejeton, sloupek, črta, článek atd.

Základní stylové prostředky pro tento funkční styl patří: aktualizace, automatizace a někdy i tzv.klišé.

Odborný:

styl založen na objektivnosti, jednoznačnosti a

přesnosti, výstižnosti pojmenování zobrazované skutečnosti, oproštěn od citového zabarvení

Plní funkci informativní.

Jako slohové útvary jsou používány zejména odborný referát a výklad, resumé, polemika, debata, studie, stať apod.

Tento styl užívá odborné terminologie (odborná slova a odborná sousloví). Odborné výrazy jsou přejímány často z cizích jazyků, v češtině je využíváno mnohých internacionalismů, popř. slov neutrálních, která ve spojení a v užití v daném odborném textu plní funkci odborných výrazů.

Administrativní:

založen na věcnosti, přesnosti, srozumitelnosti, výstižnosti, ale i jednoduchosti

Plní funkci informativní.

Uplatňuje se v dopisech formálních a neosobních, jako jsou reklamace, žádosti, popř. formuláře typu složenek atd.

Jazykové prostředky používané v administrativním funkčním stylu jsou neutrální, neosobní.

Umělecký:

styl vyvolávající emoce a prožitky, které čtenář v dané situaci je schopen modelovat

Plní funkci estetickou.

Mezi ostatními funkčními styly je výjimečný, a to používáním speciálních jazykových prostředků, tzv. uměleckých, jako jsou metafory, metonymie a mnohé další.

Tento funkční styl se uplatňuje ve všech třech oblastech umění, kterými jsou poezie, próza, drama.

Při zpracovávání slohových útvarů se používají následující slohové postupy:

vyprávěcí

výkladový

informační

popisný (při charakteristice – forma přímá a nepřímá)